

Sygnatura akt: V GC 71/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 02 sierpnia 2021 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w V Wydziale Gospodarczym w składzie:

Przewodniczący: sędzia Magdalena Berczyńska – Bruś

po rozpoznaniu w dniu 02 sierpnia 2021 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w G.

przeciwko (...) Spółce Jawnej w T.

przy udziale (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda (...) Spółki Akcyjnej w G. na rzecz pozwanego (...) Spółki Jawnej w T. kwotę 3 617,00 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego;
3. zasądza od powoda (...) Spółki Akcyjnej w G. na rzecz interwenienta ubocznego po stronie pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 115,00 zł (sto piętnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów sądowych oraz kwotę 3 617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego;
4. nakazuje ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Kaliszu kwotę 436,28 zł (czteryście trzydzieści sześć 28/100 złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

sędzia Magdalena Berczyńska-Bruś

Sygn. akt V GC 71/18

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka Akcyjna w G. w dniu 2 października 2017r. wniósł do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko (...) Spółce Jawnej w T. o zasądzenie kwoty 11.493,00zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 17 stycznia 2017r. do dnia zapłaty. Ponadto, wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że zgodnie z zawartą w dniu 15 czerwca 2015r. umową sprzedaży energii elektrycznej nr (...) powód dostarczał energię elektryczną do obiektów wskazanych w umowie, zaś pozwany z tej energii korzystał. Integralną część umowy stanowił regulamin promocji. Na skutek rozwiązania ww. umowy sprzedaży energii elektrycznej w okresie obowiązywania promocji powód obciążył pozwanego karą umowną, wystawiając fakturę VAT z dnia 2 stycznia 2017r. na kwotę 11.493 zł. Termin płatności upłynął w dniu 16 stycznia 2017r. Pozwany nie uregulował jednak tej należności, ani nie skontaktował się z powodem.

Postanowieniem z dnia 24 listopada 2017r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Kaliszu, Wydziałowi Gospodarcemu.

Pismem procesowym z dnia 1 lutego 2018r. pełnomocnik powoda uzupełnił braki formalne pozwu i załączył dowody z dokumentów, o których przeprowadzenie wnosił.

W odpowiedzi na pozew pełnomocnik pozwanego wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania. Wniosła także o zawiadomienie o toczącym się procesie i wezwanie do udziału w sprawie (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w W. oraz ewentualnie na wypadek nieuwzględnienia podniesionych zarzutów o miarkowanie kary umownej jako rażąco wygórowanej.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew wskazano, że umowa została zawarta na czas nieokreślony a integralną częścią umowy łączącej strony były Ogólne Warunki Umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego w ilości powyżej 10m³/h. Zgodnie z ich § 9 pkt 1 zawartą pomiędzy stronami umowę pozwany mógł wypowiedzieć z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia, ze skutkiem na koniec miesiąca następującego po miesiącu, w którym oświadczenie o wypowiedzeniu wpłynęło do powoda, chyba że pozwany wskazał późniejszy termin rozwiązania umowy. Według zaś pkt.5 § 9 strony mogły rozwiązać umowę w każdym czasie za porozumieniem. W dniu 29 czerwca 2016r. pełnomocnik spółki (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wystosował do powoda pismo, w którym zwrócił się o rozwiązanie łączącej strony umowy o dostarczanie paliwa gazowego z dniem 30 września 2016r. Treść wystosowanego pisma oraz zachowanie powoda sugeruje, że pomiędzy stronami doszło do rozwiązania łączącej umowy na skutek porozumienia stron. Powód nie zareagował na wskazane pismo mimo zastrzeżonego w nim rygору przyjęcia, że wyraża zgodę na wskazany sposób i termin rozwiązania umowy. Zgodnie z zawartym z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w W. porozumieniem w przedmiocie współpracy i udzielonym pełnomocnictwem do działania, spółka miała podejmować czynności wyłącznie na korzyść pozwanego. Ponadto pozwany wniósł o uznanie za nieważne zapisów łączącej strony umowy kompleksowej o sprzedaż paliwa gazowego albowiem umowa w zakresie nakładania na drugą stronę kar umownych jest nieważna, ponieważ narusza w znaczny sposób zasadę równości kontraktowej i tym samym godzi w zasadę swobody umów. Kara umowna została zastrzeżona tylko i wyłącznie na rzecz jednej ze stron (powoda). Brak jest również słuszności kontraktowej w zakresie wysokości naliczonej kary oraz w zakresie okoliczności jej żądania. Ponadto powód (spółka akcyjna) posiada przewagę formalną i organizacyjną nad pozwanym a sformułowania postanowień umowy są skomplikowane, z dużą ilością odesłań, powodujących że umowę trudno zrozumieć. Milczenie powoda wobec złożonego oświadczenia/wypowiedzenia rozwiązującego łączącą strony umowę winno być rozpatrywane w świetle nadużycia prawa podmiotowego w rozumieniu art. 5 kodeksu cywilnego i wpływać na miarkowanie naliczonej kary umownej.

Pismem z dnia 14 stycznia 2019r. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. przystąpił do udziału w sprawie w charakterze interwenienta ubocznego po stronie pozwanego. W uzasadnieniu pisma wskazano, że w dniu 15 czerwca 2015r. doszło do zawarcia umowy pomiędzy powodem a pozwanym, której przedmiotem było świadczenie usług sprzedaży i dystrybucji paliwa gazowego. Działając w imieniu pozwanego, (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. dokonał wypowiedzenia ww. umowy, wskutek czego powód obciążył pozwanego notą obciążeniową z dnia 2 stycznia 2018r. na kwotę 11.493,00zł. W obliczu powyższego, niekorzystne dla pozwanego rozstrzygnięcie postępowania może rodzić odpowiedzialność regresową interwenienta ubocznego. Uznać zatem należy, iż interwenient posiada interes prawny w rozstrzygnięciu niniejszego postępowania. W konsekwencji spełnione zostały przesłanki określone w art. 77 § 1 k.p.c., a zgłoszenie interwenienta ubocznego należy uznać za skuteczne. Opłata sądowa od interwencji ubocznej w kwocie 115 zł została uiszczona przez interwenienta. Odpisy pisma procesowego interwenienta ubocznego z dnia 14 stycznia 2019r. zostały doręczone pełnomocnikom stron. Żadna ze stron nie zgłosiła opozycji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany prowadzi działalność gospodarczą polegającą na produkcji systemów dźwiękochłonnych, izolacyjnych. Posiada zakład produkcyjny w T., który funkcjonuje od 2015r. W dniu 30 kwietnia 2015r. pozwany złożył powodowi deklarację ilości paliwa gazowego w poszczególnych miesiącach roku gazowego i zamówienia mocy umownej. Z powodu zaczął współpracować, gdy zaczął funkcjonować zakład. Gaz potrzebny był do ogrzewania hali produkcyjnej o powierzchni 2.000 m² oraz pomieszczeń biurowych. Pozwany szukał dostawcy gazu i stwierdził, że powód w 2015r. miał najlepszą ofertę. Dnia 28 maja 2015r. powód złożył pozwanemu ofertę sprzedaży gazu ziemnego wysokometanowego dla odbiorcy pobierającego paliwo gazowe w ilości powyżej 10m³/h (o, (...)) do obiektu zlokalizowanego w miejscowości T. przy ul. (...). Okres realizacji oferty obejmował czas od 1 września 2015r. do 31 grudnia 2016r. Sprzedaż gazu ziemnego wysokometanowego miała odbywać się w ilości ok. 200 MWh/rok. W tym okresie cena gazu miała być stała dla pozwanego. Cenę za paliwo gazowe wskazano na kwotę 114 zł/MWh. Termin ważności oferty upływał 2 czerwca 2015r. o godzinie 12.00. W ofercie zawarto też zastrzeżenie, że odbiorca, który zaakceptuje ofertę, a następnie pomiędzy datą akceptacji oferty, a podpisaniem właściwego formularza umowy potwierdzającego formalnie związanie stron ofertą, jak również pomiędzy datą akceptacji oferty a zakończeniem okresu obowiązywania oferty, wypowie Umowę Kompleksową gazu ziemnego wysokometanowego i dokona zmiany sprzedawcy z powoda na innego lub wypowie warunki oferty, zostanie obciążony przez powoda kwotą będącą równowartością iloczynu różnicy między szacowanym zużyciem gazu ziemnego wysokometanowego przez odbiorcę dla okresu wynikającego z oferty, a ilością rzeczywiście zakupionego gazu ziemnego wysokometanowego w okresie obowiązywania oferty do momentu rozwiązania umowy oraz ceny gazu ziemnego wysokometanowego właściwej dla tej oferty, o ile różnica ta ma wartość dodatnią.

Dowód: deklaracja ilości paliwa gazowego i zamówienie mocy umownej z

dnia 30.04.2015r. k. 115 akt, oferta k. 21-22, 111-113 akt; zeznania

reprezentanta pozwanego W. M. – min: 00:06:42

-00:13:06 protokołu rozprawy z dnia 16.09.2020r. k. 222v-223 akt

– płyta DVD k. 224 akt.

W dniu 12 czerwca 2015r. pozwany zaakceptował przedstawioną przez powoda ofertę.

Dowód: akceptacja oferty k. 23, 114-115 akt

W dniu 15 czerwca 2015r. doszło do zawarcia między powodem a pozwanym umowy kompleksowej, na podstawie której sprzedawca – powód zobowiązał się do sprzedaży paliwa gazowego oraz zapewnienia jego dystrybucji, tj. świadczenia usługi dystrybucji paliwa gazowego przez dystrybutora do miejsca odbioru paliwa gazowego, a odbiorca – pozwany do odbioru paliwa gazowego oraz zapłaty należności z tego tytułu. Strony ustaliły także, że do zawartej umowy zastosowanie będą miały nie tylko postanowienia umowy lecz także oferty sprzedaży paliwa gazowego, taryfy sprzedawcy, taryfy dystrybutora, ogólne warunki umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego w ilości powyżej 10m³/h (110 kWh/h), (...), (...) oraz powszechnie obowiązujące przepisy prawa (§ 1 umowy).

Zgodnie z § 2 umowy odbiorca miał zamawiać paliwo gazowe przy ciśnieniu nie niższym niż 2 kPa, do instalacji znajdującej w obiekcie stanowiącym miejsce odbioru paliwa gazowego zlokalizowanym przy ul. (...), T., (...)-(...) O., na potrzeby własne, związane z prowadzoną działalnością gospodarczą lub zawodową, na własny użytek.

Umowa weszła w życie z dniem podpisania, a jej realizacja rozpoczynała się dnia 1 września 2015r. po skutecznym rozwiązaniu umowy z dotychczasowym sprzedawcą i została zawarta na czas nieokreślony (§ 5 pkt 1 i 2 umowy).

W § 5 ust.3 umowy wskazano, że sposób rozwiązania i zmiany umowy oraz warunki wstrzymania dostawy paliwa gazowego zostały określone w OWU, stanowiących integralną część umowy.

Dowód: umowa z dnia 15.06.2015r. k. 18-20 akt, taryfa nr 3 k. 32-38akt

Stosownie do zapisów § 9 ust. 1 Ogólnych Warunków Umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego w ilości powyżej 10m³/h (110 kWh/h) odbiorca ma prawo do wypowiedzenia umowy zawartej na czas nieoznaczony, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego, następującego po miesiącu, w którym oświadczenie o wypowiedzeniu umowy wpłynęło do sprzedawcy chyba, że odbiorca wskazał późniejszy termin rozwiązania umowy. W § 9 ust. 5 wskazano, że umowa może być rozwiązana za porozumieniem stron w każdym czasie. W § 9 ust.18 przewidziano możliwości obciążenia odbiorcy przez sprzedawcę karami umownymi w przypadku rozwiązania umowy przez odbiorcę bez zachowania okresu wypowiedzenia, przed upływem okresu, na jaki została zawarta lub w przypadku braku możliwości realizacji umowy przez sprzedawcę z winy odbiorcy. W § 10 ust. 1 OWU wskazano, że odbiorca paliw gazowych ma prawo do zakupu tych paliw od wybranego przez siebie sprzedawcy. W przypadku zmiany dotychczasowego sprzedawcy, odbiorca końcowy może wypowiedzieć umowę składając do sprzedawcy pisemne oświadczenie. Umowa ulega rozwiązaniu, zgodnie z okresem wypowiedzenia uwzględnionym w § 9 ust.1. Odbiorca ten może wskazać późniejszy termin rozwiązania umowy (§ 10 ust. 2)

Dowód: OWU k. 28-31 akt

Pozwany w czasie trwania umowy rozliczał się z powodem terminowo z wystawianych faktur. Do pozwanego zgłosił się przedstawiciel interwenienta ubocznego z lepszą ofertą – niższą stawką za gaz. Pozwany przekazał mu kopię umowy z powodem i wszystkie dokumenty, które posiadał, również faktury. Interwenient uboczny przedstawił mu propozycję zawarcia umowy, wypowiedzenia umowy z powodem i rozpoczęcia współpracy od października 2016r. Pozwany podpisał umowę z interwenientem ubocznym i pełnomocnictwo dla niego do wypowiedzenia umowy z powodem. Od października 2016r. rozliczenia za gaz dostawał od interwenienta ubocznego. Z powodem łączy pozwanego umowa dostawy energii elektrycznej. Interwenient uboczny informował pozwanego, że powód wyrażał zgodę na rozwiązanie umów z innymi kontrahentami i nie obciążał ich notami.

Dowód: zeznania reprezentanta pozwanego W. M. – min:

00:13:06-00:23:18 protokołu rozprawy z dnia 16.09.2020r. k. 222-

223 akt – płyta DVD k. 224 akt, faktury VAT za okres od

1.09.2016r.do 30.09.2016r. k.39 – 51 akt, rozliczenie zużycia gazu k.52 akt, pełnomocnictwem z 8.06.2016r. k.27, 64 akt

Interwenient uboczny zajmuje się sprzedażą prądu i gazu. Do działu M. Z. trafiły dwa egzemplarze przekazanej przez przedstawiciela handlowego umowy z pozwanym na dostawę paliwa gazowego. Dział weryfikacji umów sprawdził komplet dokumentów pod kontem prawidłowości wypełnienia, w szczególności czy zawierają dane klienta. Sprawdzono również punkty poboru. Następuje to na podstawie załączonej przez klienta faktury wystawionej przez poprzedniego dostawcę. Po podpisaniu umowy przez zarząd jeden egzemplarz został odesłany do klienta. W umowie wskazano konkretne daty obowiązywania umowy, jednakże jednym z warunków rozpoczęcia obowiązywania umowy jest pozytywna akceptacja operatora – dystrybutora gazu. Operatorem jest (...) Spółka (...). Termin startu umowy jest przesuwany w sytuacji, gdy klient ma terminową umowę z poprzednim dostawcą, której termin jeszcze nie upłynął. Po podpisaniu umowy rozpoczynany jest proces zmiany sprzedawcy. Wysłano więc wypowiedzenie do spółki (...). Pozwany wskazał okres wypowiedzenia umowy, wprowadzono go do systemu i wysłano standardowe wypowiedzenie, jako pełnomocnik pozwanego. W piśmie poproszono powoda o wskazanie daty rozwiązania umowy z klientem żeby pozwany nie był narażony na jakieżś obciążenia związane z wypowiedzeniem. Interwenient dysponuje potwierdzeniem odbioru tego pisma przez pracownika powoda w dniu 30 czerwca 2016r. W pierwszej odpowiedzi powód wskazał, że pismo wpłynęło 4 lipca 2016r., stąd umowa ulegnie rozwiązaniu z dniem 31 października 2016r. Powód nie wskazywał na terminowe umowy klienta i obciążenia notą z tytułu kary umownej. Gdy M. Z. zareklamowała okres wypowiedzenia, przyjęto jej argumentację i rozwiązano umowę na dzień 30 września 2016r. Jednocześnie powód w

dniu 13 września 2016r. wysłał pismo, w którym wskazał, że obciążył pozwanego karą umowną. Z uwagi na stanowisko powoda interwenient anulował wypowiedzenie aby nie narażać klienta na dodatkowe koszty. Powód nie wyraził jednak zgody na anulowanie wypowiedzenia i podtrzymał stanowisko obciążenia klienta karą umowną. Umowa pozwanego z powodem wygasła na koniec 2016r. i stąd M. Z. chciała przesunąć wypowiedzenie do tego momentu. Rozmawiała w tej sprawie z pracownicą powoda, która przyznała, że nie wie jak anulować zgłoszenie zamknięcia sprzedaży w (...) Spółce (...). M. Z. szczegółowo poinformowała ją o tej procedurze, jednakże powód nie przychylił się do wniosku rozwiązania umowy w późniejszym terminie. Później M. Z. pomagała pozwanemu w wysyłaniu reklamacji do powoda.

Dowód: zeznania świadka M. Z. – min:00:11:41-00:58:29

protokołu rozprawy z dnia 05.12.2018r. k. 92-93 – płyta DVD k. 94

zeznania świadka M. C. – min: 00:02:39

-00:10:14 protokołu rozprawy przez Sądem Rejonowym dla m.st.

W. w W. z dnia 03.10.2019r. k. 178 – płyta DVD k. 179.

Pismem z dnia 29 czerwca 2016r., działając w imieniu pozwanego, na podstawie udzielonego pełnomocnictwa z dnia 8 czerwca 2016r., pracownica interwenienta ubocznego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W., M. C., z uwagi na podpisanie z pozwanym umowy sprzedaży gazu oraz przeprowadzane procedury zmiany sprzedawcy, dokonała wypowiedzenia zawartej przez strony umowy. W treści pisma zwróciła się do powoda z prośbą aby wymieniona umowa została rozwiązana z dniem 30 września 2016r., lecz nie wcześniej niż z dniem poprzedzającym dzień wejścia w życie umowy o świadczenie usługi dystrybucji gazu zawartej z Operatorem Systemu Dystrybucyjnego. Brak odpowiedzi w powyższym terminie będzie uważany za wyrażenie zgody na rozwiązanie wskazanej umowy za porozumieniem stron w określonym terminie. W przypadku jednak wskazania przez (...) Sp. z o.o. daty wypowiedzenia, która skutkować będzie naruszeniem obowiązujących pozwanego zapisów umowy, wnioskowano o skuteczne rozwiązanie umowy sprzedaży gazu z datą zgodną z zapisami, tak aby uchronić pozwanego przed naliczeniem noty obciążeniowej. Jednocześnie zwrócono się o przesłanie potwierdzenia przyjęcia wypowiedzenia ze wskazaniem daty rozwiązania umowy na wskazany adres.

Dowód: pismo (...) Sp. z o.o. wraz z pełnomocnictwem z 8.06.2016r.

k. 26-27, 64 akt

W dniu 30 czerwca 2016r. w salonie sprzedaży powoda przyjęto przesyłkę zawierającą wypowiedzenia umów nowo pozyskanych klientów interwenienta ubocznego, wśród których znajdowało się pismo z dnia 29 czerwca 2016r. dotyczące pozwanego.

Dowód: potwierdzenie przyjęcia wypowiedzeń umów klientów powoda,

k.102 akt

Pismem z dnia 8 września 2016r. interwenient uboczny, w odpowiedzi na pismo z dnia 13 lipca 2016r., wezwał powoda do zmiany stanowiska i uznanie, że wypowiedzenie przedmiotowych umów zostało w prawidłowy sposób doręczone w dniu 30 czerwca 2016r.

Dowód: pismo interwenienta ubocznego do powoda z 8.09.2016r. k. 105 –

197 akt,

Pismem z dnia 13 września 2016r. powód poinformował (...) Sp. z o.o. w W. o przyjęciu wypowiedzenia i rozwiązaniu umowy zastrzegając jednocześnie, że z uwagi na wcześniejsze rozwiązanie umowy pozwany zostanie obciążony notą obciążeniową.

Dowód: pismo powoda do interwenienta z 13.09.2016r., k. 103

Pismem z dnia 16 września 2016r. interwenient uboczny wystąpił do powoda o anulowanie wypowiedzenia umowy. W odpowiedzi powód podtrzymał swoją decyzję, nie wyraził zgody na wycofanie wypowiedzenia dla punktu poboru paliwa gazowego. Punkt został wypowiedziany na dzień 30 września 2016r. i powód podtrzymał tę datę jako okres zakończenia umowy.

Dowód: pismo interwenienta ubocznego do powoda z dnia 16.09.2016r., k.

108 akt, pismo powoda z 22.09.2016r., k. 110 akt

W dniu 2 stycznia 2017r. powód wystawił Notę obciążeniową nr (...), w której obciążył pozwanego karą umowną w wysokości 11.493,00zł. W treści noty wskazano jedynie, że kara jest za rozwiązanie Umowy Kompleksowej 54/ (...). Termin zapłaty wskazano na dzień 16 stycznia 2017r., przelewem bankowym.

Dowód: Nota obciążeniowa nr (...) 2.01.2017r. k.24 akt

Mailem z dnia 12 stycznia 2017r. M. Z. wskazała powodowi, że w piśmie zawierającym wypowiedzenie umowy zwróciła się do powoda o rozwiązanie umowy na dzień, który nie narusza regulaminu. Kierując się dobrem odbiorcy zwróciła się o anulowanie kary w trybie reklamacyjnym.

Dowód: mail M. Z. do powoda z 12.01.2017r., k. 104 akt,

W odpowiedzi na pismo pozwanego z dnia 21 stycznia 2017r. dotyczące wycofania Noty obciążeniowej nr (...) powód pismem z dnia 8 marca 2017r. podtrzymał swoje stanowisko odnośnie słuszności wystawionej noty obciążeniowej albowiem data wpływu pisma interwenienta ubocznego z dnia 29 czerwca 2016r. (...) -06/922) nie spełnia warunków trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia na podstawie OWU § 9 punkt 1.

Dowód: pismo powoda do pozwanego z dnia 8.03.2017r. k. 65, 109 akt

W dniu 19 września 2017r. firma windykacyjna L. we W. wezwała pozwanego do uregulowania zadłużenia 12.035,22 zł wraz z dalszymi odsetkami od kwoty 11.493 zł naliczanymi do dnia zapłaty w terminie 5 dni od daty otrzymania pisma, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Dowód: wezwanie do zapłaty z 19.09.2017r. k. 25 akt

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie powołanych wyżej dokumentów, zeznań świadków M. Z. i M. C. oraz pozwanego.

Sąd na podstawie art. 302 § 1 k.p.c. ograniczył dowód z zeznań stron do przesłuchania pozwanego albowiem powód nie stawiał się na rozprawę, pomimo wezwania.

Sąd zważył, co następuje :

Strony łączyła umowa kompleksowa z dnia 15 czerwca 2015r., na podstawie której powód zobowiązał się do sprzedaży paliwa gazowego oraz zapewnienia jego dystrybucji, tj. świadczenia usługi dystrybucji paliwa gazowego przez dystrybutora do miejsca odbioru paliwa gazowego a pozwany zobowiązał się do odbioru paliwa gazowego i zapłaty należności z tego tytułu.

Do sprzedaży energii, zgodnie z art. 555 kodeksu cywilnego stosuje się odpowiednio przepisy o sprzedaży rzeczy. Zawarta przez strony umowa była umową mieszaną, łączącą umowę sprzedaży, zgodnie z którą sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę (art. 535 § 1 k.c.) i umowę o świadczenie usług, do której zgodnie z art. 750 k.c. stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu.

Umowa kompleksowa w rozumieniu art. 3 pkt 30 oraz art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku - Prawo energetyczne (t.j. DzU z 2018 r., poz. 755 ze zm.) dotyczy usługi świadczonej na podstawie jednej umowy zawierającej postanowienia umowy sprzedaży i umowy o świadczenie usługi przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii albo umowy sprzedaży i usługi przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych i umowy o świadczenie usługi magazynowania paliw gazowych. W przypadku energii elektrycznej, usługa świadczona na podstawie umowy kompleksowej, to usługa polegająca na dostarczaniu energii na podstawie jednej cywilnoprawnej umowy zawartej pomiędzy przedsiębiorstwem energetycznym a odbiorcą energii. Usługę kompleksową może świadczyć każdy sprzedawca energii, sprzedawca z urzędu natomiast jest zobligowany ją świadczyć (wyrok (...) z dnia 05-04-2018 XVII AmE 116/15)

Zgodnie z art. 4j ustawy Prawo energetyczne, zapewniającym prawo do wyboru sprzedawcy, odbiorca paliw gazowych lub energii ma prawo zakupu tych paliw lub energii od wybranego przez siebie sprzedawcy (ust.1). Odbiorca końcowy może wypowiedzieć umowę zawartą na czas oznaczony, na podstawie której przedsiębiorstwo energetyczne dostarcza temu odbiorcy paliwa gazowe lub energię, bez ponoszenia kosztów i odszkodowań innych niż wynikające z treści umowy, składając do przedsiębiorstwa energetycznego pisemne oświadczenie (ust.3). Operator systemu przesyłowego oraz operator systemu dystrybucyjnego są obowiązani umożliwić odbiorcy paliw gazowych lub energii elektrycznej zmianę sprzedawcy, nie później niż w terminie 21 dni od dnia poinformowania właściwego operatora o zawarciu umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej z nowym sprzedawcą (ust.6). Dotychczasowy sprzedawca jest obowiązany dokonać rozliczeń z odbiorcą, który skorzystał z prawa do zmiany sprzedawcy, nie później niż w okresie 42 dni od dnia dokonania tej zmiany(ust. 7). Operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemu dystrybucyjnego gazowego przekazują nieodpłatnie dotychczasowemu i nowemu sprzedawcy paliw gazowych dane dotyczące ilości zużytych paliw gazowych przez odbiorcę końcowego, w terminie umożliwiającym dotychczasowemu sprzedawcy tych paliw dokonanie rozliczeń z odbiorcą końcowym paliw gazowych.

Strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego (art. 353¹ § 1 k.c.).

Zgodnie z zapisem § 1 ust. 3 umowy stron z dnia 15 czerwca 2015r. do usługi kompleksowej stosuje się postanowienia niniejszej umowy, Oferty sprzedaży paliwa gazowego, Taryfy Sprzedawcy, Taryfy Dystrybutora, Ogólnych Warunków Umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego w ilości powyżej 10m³/h (110 kWh/h) (dalej OWU), (...), (...) oraz powszechnie obowiązujące przepisy prawa.

W § 7 ust. 1 umowy przewidziano, że wszelkie zmiany umowy, jej wypowiedzenie lub rozwiązanie wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności z zastrzeżeniem sytuacji zastrzeżonych w OWU. Integralną częścią umowy są OWU, oferta sprzedaży paliwa gazowego z regulaminem oferty oraz Taryfy Sprzedawcy i Dystrybutora (§ 7 ust.4).

Umowa została zawarta na czas nieoznaczony (§ 5 ust. 2), a sposób rozwiązania umowy i zmiany umowy zostały określone w OWU, stanowiących integralną część umowy.

Stosownie do zapisów § 9 pkt 1 Ogólnych Warunków Umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego w ilości powyżej 10m³/h (110 kWh/h) odbiorca miał prawo do wypowiedzenia umowy zawartej na czas nieoznaczony, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego, następującego po miesiącu, w którym oświadczenie o wypowiedzeniu umowy wpłynęło do sprzedawcy chyba, że odbiorca wskazał późniejszy termin rozwiązania umowy.

Podstawą roszczenia powoda dochodzonego w niniejszym postępowaniu jest Nota Obciążeniowa nr 8330026387 z 2 stycznia 2017r. na kwotę 11.493 zł z tytułu kary umownej za rozwiązanie Umowy Kompleksowej 54/ (...).

Interwenant uboczny pismem z dnia 29 czerwca 2016r., doręczonym powodowi w dniu 30 czerwca 2016r. dokonał w imieniu pozwanego wypowiedzenia umowy stron, wskazując datę rozwiązania umowy na dzień 30 września 2016r., lecz nie wcześniej niż z dniem poprzedzającym dzień wejścia w życie umowy o świadczenie usług dystrybucji gazu zawartej z Operatorem Systemu Dystrybucyjnego. Interwenant uboczny zastrzegł w piśmie, że brak odpowiedzi powoda na pismo będzie uważane za rozwiązanie umowy za porozumieniem stron w określonym terminie. W piśmie zastrzeżono również warunek, że w przypadku wskazania daty wypowiedzenia, która skutkuje naruszeniem obowiązujących klienta zapisów umowy, wnoszą o skuteczne rozwiązanie umowy sprzedaży gazu z datą zgodną z zapisami, aby uchronić klienta przed naliczeniem noty obciążeniowej.

W wyniku złożonego wypowiedzenia powód rozpoczął spór co do daty przyjęcia pisma, podnosząc iż złożenie go w salonie sprzedaży franczyzobiorcy nie wywołało skutków prawnych, które można liczyć dopiero od 4 lipca 2016r., tj. wpływu pisma do kancelarii powoda. Ostatecznie, w wyniku pism interwenienta ubocznego, powód pismem z dnia 13 września 2016r. poinformował interwenienta o wyrażeniu zgody na rozwiązanie umowy, zgodnie z jego wnioskiem, zastrzegając jednocześnie, że z uwagi na wcześniejsze rozwiązanie umowy pozwany zostanie obciążony notą obciążeniową.

Złożenie przez interwenienta wypowiedzenia, ze wskazaniem daty rozwiązania umowy na 30 września 2016r. było zgodne z zapisem § 9 ust. 1 OWU, przewidującym trzymiesięczny okres wypowiedzenia dla umów zawartych na czas nieoznaczony, który upływał w tym dniu ze względu na wypowiedzenie złożone na koniec czerwca 2016r. Enigmatyczna i wewnętrznie sprzeczna odpowiedź powoda zawarta w piśmie z dnia 13 września 2016r. może być traktowana jako przyznanie, że okres wypowiedzenia upływa w dniu 30 września 2016r. lub jest wyrażeniem zgody na rozwiązanie umowy w tym dniu na podstawie § 9 ust. 5 OWU, zgodnie z którym umowa może być rozwiązana za porozumieniem stron w każdym czasie. W obydwu przypadkach, należy jednak stwierdzić, że wyrażając zgodę na rozwiązanie umowy z datą wskazaną w piśmie interwenienta, tj. 30 września 2016r. powód godził się na nieobciążanie pozwanego karą umowną. Złożone bowiem przez interwenienta oświadczenie o wypowiedzeniu umowy ze wskazaniem terminu 30 września 2016r. nastąpiło pod warunkiem niewystawienia wobec pozwanego noty obciążeniowej. W przypadku wystąpienia podstawy do obciążenia pozwanego notą obciążeniową interwenant uboczny wniósł o rozwiązanie umowy z datą, w której nie wystąpi już taka podstawa, a więc z datą późniejszą, znaną powodowi. Powód zaś, w powołanym piśmie z 13 września 2016r. wyraża zgodę na rozwiązanie umowy, nie wskazując jednak daty jej rozwiązania i jednocześnie zastrzega obciążenie pozwanego karą umowną. Powód zdaje się nie zauważać, że w piśmie interwenienta zawarto warunek późniejszego rozwiązania umowy w przypadku możliwości wystawienia wobec pozwanego noty obciążeniowej. Takie postępowanie powoda nie rodzi skutków prawnych. Zgodnie z art. 93 § 2 k.c. jeżeli strona, której zależy na ziszczeniu się warunku, doprowadzi w sposób sprzeczny z zasadami współzycia społecznego do ziszczenia się warunku, następują skutki takie, jakby warunek się nie ziścił. Przepis ten ustanawia swoistą karę cywilną na wypadek opisanego w tym przepisie nielojalnego (nagannego) zachowania się strony, której zależy na ziszczeniu się warunku (w tym przypadku do powstania podstawy do wydania noty obciążeniowej na skutek wcześniejszego rozwiązania umowy). Kara ta sprowadza się do fikcji nieziszczenia się warunku.

Niezależnie od powyższego należy stwierdzić, że powód nie miał podstaw prawnych do nałożenia na pozwanego kary umownej. W treści noty nie wskazano podstawy prawnej do jej wydania. Podstawa ta nie znajduje się ani w treści umowy, ani w treści OWU. Powód załączył do pozwu Ofertę sprzedaży gazu z dnia 28 maja 2015r., która zgodnie z jej treścią straciła ważność w dniu 2 czerwca 2015r. o godzinie 12.00. W treści tej oferty znajduje się zastrzeżenie obciążenia odbiorcy, który pomiędzy datą akceptacji oferty, a podpisaniem właściwego formularza umowy, potwierdzającego formalnie związanie stron niniejszą ofertą, jak również pomiędzy datą akceptacji oferty a zakończeniem okresu obowiązywania oferty, wypowie umowę kompleksową gazu ziemnego wysokometanowego i dokona zmiany sprzedawcy z (...) S.A. na innego lub wypowie warunki niniejszej oferty, zostanie obciążony przez

(...) S.A. kwotą, której szczegółowe wyliczenie wskazano. Oferta ta nie została jednak podpisana przez powoda. Na oddzielnej karcie znajduje się podpisana w dniu 12 czerwca 2015r. przez przedstawiciela pozwanego „Akceptacja oferty”, już po utracie ważności oferty z dnia 28 maja 2015r. Nie ma pewności, czy pozwany zaakceptował ofertę z dnia 28 maja 2015r. i czy została ona złożona przez powoda (brak podpisów). W treści umowy stron, w § 7 ust.4 lit.b jako integralną część umowy wskazano ofertę sprzedaży paliwa gazowego wraz z regulaminem oferty, nie wskazując daty oferty. Załączony do pozwu druk oferty nie zawiera regulaminu i ze względu na brak podpisów nie może być uznany za dokument będący podstawą prawną do nałożenia na pozwanego kary umownej w kwocie 11.493zł.

W nocie nie wykazano również, w jaki sposób wyliczono wskazaną kwotę. Anonimowe rozliczenie na karcie 52 akt, na podstawie faktur wystawionych wobec pozwanego nie było również powołane w nocie, uniemożliwiając pozwanemu kontrolę prawidłowości wyliczeń.

Do nałożenia na pozwanego kary za rozwiązanie umowy nie ma podstaw w ustawie Prawo energetyczne. Nie wynika ona również, co wykazano powyżej z umowy stron.

Ponadto, zgodnie z art. 4j ust.7 ustawy Prawo energetyczne dotychczasowy sprzedawca jest obowiązany dokonać rozliczeń z odbiorcą, który skorzystał z prawa do zmiany sprzedawcy, nie później niż w okresie 42 dni od dnia dokonania tej zmiany. Powód wystawił Notę obciążeniową po upływie tego terminu zawitego, co oznacza że nastąpiło to po wygaśnięciu jego uprawnień wobec pozwanego do nałożenia kary umownej, gdyby takie istniały.

Z uwagi na powyższe powództwo należało oddalić.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu i obciążył nimi w całości przegrywającego spór powoda. Powód ma obowiązek zwrócić pozwanemu koszt wynagrodzenia jego pełnomocnika ustalonego według stawki minimalnej na podstawie § 2 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r. poz. 1804) wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17,00zł wynikającą z art. 1 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 09.09.2000r. o opłacie skarbowej (Dz.U. Nr 86, poz. 960 ze zm.) oraz interwientowi ubocznemu po stronie pozwanego koszt opłaty sądowej od interwencji ubocznej oraz wynagrodzenie pełnomocnika interwienta ubocznego ustalone według stawki minimalnej na podstawie § 2 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r. poz. 1804) wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17,00zł wynikającą z art. 1 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 09.09.2000r. o opłacie skarbowej (Dz.U. Nr 86, poz. 960 ze zm.).

Ponadto Sąd nakazał ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kaliszu kwotę 436,28zł tytułem nieuiszczonych, pokrytych tymczasowo przez Skarb Państwa kosztów sądowych wynikających z kosztów podróży świadka.

sędzia Magdalena Berczyńska-Bruś